

Sygn. akt I C 426/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Korfanty

Protokolant: Sylwia Pordzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 grudnia 2015 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa **R. B.**

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda R. B. kwotę 3.066,59 zł (trzy tysiące sześćdziesiąt sześć złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) z każdorazowymi ustawowymi odsetkami od następujących kwot:

- 2.697,59 zł (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 3 października 2014r.,

- 369 zł (trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych) od dnia 2 stycznia 2015r.

oraz kwotę 1.171 zł (tysiąc sto siedemdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

2. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 440,84 zł (czteryście czterdzieści złotych osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem części nieuiszczonych kosztów wynagrodzenia biegłego.

SSR Grzegorz Korfanty

Sygn. akt I C 426/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 stycznia 2015 roku R. B., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, domagał się zasądzenia od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 2.573,85 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od następujących kwot:

1) 2.204,85 zł za okres od dnia 3 października 2014 roku do dnia zapłaty;

2) 369,00 zł od dnia 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty.

Nadto, powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie powód wyjaśnił, że w dniu 25 stycznia 2014 roku doszło do uszkodzenia stanowiącego jego własność pojazdu marki S. o numerze rejestracyjnym (...). Do uszkodzenia doszło w wyniku kolizji drogowej,

spowodowanej przez innego uczestnika ruchu, który posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wykupione u pozwanej. Powód zgłosił szkodę pozwanej, a ta w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłaciła na jego rzecz odszkodowanie w kwocie 1.492,90 zł. Powód, nie godząc się z przyznaną mu kwotą odszkodowania, zlecił wykonanie kalkulacji kosztów naprawy pojazdu. Zgodnie ze sporządzoną kalkulacją, koszty naprawy uszkodzonego pojazdu był o 2.204,85 zł wyższy w stosunku do wypłaconej mu kwoty. Tym samym, powód dochodzi różnicy między uzasadnionymi kosztami naprawy a kwotą wypłaconą mu przez pozwaną, powiększonej o poniesiony przez powoda koszt sporządzenia prywatnej kalkulacji kosztów naprawy. Powód wezwał pozwaną do zapłaty na jego rzecz pełnej kwoty odszkodowania, jednakże wezwanie te nie odniosło oczekiwanego skutku.

W odpowiedzi na pozew z dnia 4 maja 2015 roku pozwana (...) Spółka Akcyjna w W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana przyznała, że ponosi odpowiedzialność za szkodę powstałą w pojeździe powoda. Wskazała, że w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłaciła na jego rzecz odszkodowanie w wysokości adekwatnej do rozmiaru poniesionej szkody, które pozwala na pokrycie wszystkich celowych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody. Pozwana podniosła, że powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia co do jego wysokości, w szczególności w oparciu o prywatną kalkulację kosztów naprawy. Nadto wyjaśniła, że naprawa pojazdu powoda może odbyć się przy użyciu części oryginalnych oznaczonych symbolem Q, które są tańsze od części oznaczonych symbolem O. W końcu, pozwana zakwestionowała także żądanie powoda dotyczące zwrotu poniesionego kosztu sporządzenia kalkulacji kosztów naprawy argumentując, że nie może ponosić dodatkowych kosztów generowanych przez powoda dla wykazania jego racji.

W piśmie procesowym z dnia 4 grudnia 2015 roku powód rozszerzył żądanie pozwu o kwotę 492,74 zł, ostatecznie domagając się zasądzenia na jego rzecz kwoty 2.697,59 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 3 października 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 369,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 14 grudnia 2015 roku pozwana, podtrzymując dotychczas wyrażone stanowisko w sprawie, z ostrożności procesowej wniosła o przyjęcie kalkulacji kosztów naprawy pojazdu powoda uwzględniającej części zamiennie o jakości Q, wyliczone w opinii biegłego sądowego na kwotę 4.060,78 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 stycznia 2014 roku pojazd marki S. o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność R. B., brał udział w kolizji drogowej spowodowanej przez innego uczestnika ruchu, ubezpieczonego w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej w W..

W dniu 23 kwietnia 2014 roku R. B. zgłosił szkodę w pojeździe ubezpieczycielowi sprawcy, a ten w wyniku prowadzonego postępowania likwidacyjnego, wypłacił na jego rzecz odszkodowanie w kwocie 1.492,90 zł, wyliczone w oparciu o szacunkowe koszty naprawy uszkodzonego pojazdu.

/okoliczności bezsporne, a nadto dowody: pismo pozwanej z dnia 23 kwietnia 2014 roku (k. 11), dokumenty znajdujące się w aktach szkody numer 0002315914: operat szkodowy, decyzja wypłaty, kalkulacja kosztów naprawy, zgłoszenie szkody/

R. B., nie godząc się z przyznaną mu kwotą odszkodowania, dwukrotnie zlecił sporządzenie prywatnej kalkulacji kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu. Z treści kalkulacji sporządzonej na jego zlecenie w dniu 2 września 2014

roku wynikało, że koszt naprawy pojazdu wynosił 4.521,46 zł, natomiast z kalkulacji sporządzonej na jego zlecenie w dniu 15 grudnia 2014 roku wynikało, że koszt ten wynosił 3.697,85 zł brutto.

W związku ze zleceniem sporządzenia kalkulacji kosztów naprawy, R. B. poniósł koszt w wysokości 369,00 zł.

/dowody: opinia techniczna (k. 20 – 22), kalkulacje naprawy (k. 13 – 16, 23 – 26), faktura VAT (k. 19)/

Pismem z dnia 4 września 2014 roku R. B. wezwał (...) Spółkę Akcyjną w W. do zapłaty kwoty 3.028,56 zł, stanowiącą dopłatę do należnego mu odszkodowania, zaś w dniu 19 grudnia 2014 roku wystosował do ubezpieczyciela ostateczne wezwanie, domagając się zapłaty na swoją rzecz kwoty 2.204,85 zł tytułem uzupełniającego odszkodowania oraz kwoty 369,00 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów sporządzenia kalkulacji naprawy.

/dowody: pismo powoda z dnia 4 września 2014 roku (k. 12), pismo powoda z dnia 19 grudnia 2014 roku (k. 18), oba znajdujące się także w aktach szkody numer 000231591/

(...) Spółka Akcyjna w W. odmówiła wypłaty na rzecz R. B. dodatkowego odszkodowania.

/dowody: pismo pozwanej z dnia 3 października 2014 roku (k. 17), znajdujące się także w aktach szkody numer 000231591, a także dokument znajdujący się w tych aktach: pismo pozwanej z dnia 2 stycznia 2015 roku/

Uzasadniony koszt naprawy pojazdu marki S. o numerze rejestracyjnym (...), w zakresie uszkodzeń pochodzących ze zdarzenia z dnia 25 stycznia 2014 roku, przy zastosowaniu części oryginalnych oznaczonych symbolem O oraz średnich stawek za roboczogodzinę (na średnim poziomie 116,00 zł za prace mechaniczno – blacharskie oraz lakiernicze), wynosił 4.190,49 zł.

/dowód: pisemna opinia biegłego sądowego (k. 80 – 106)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił częściowo w oparciu o okoliczności bezsporne, które znajdowały potwierdzenie także w treści dokumentów zgromadzonych w materiale dowodowym, w pozostałym zakresie opierając się o wymienione wyżej dowody

z dokumentów, których autentyczność i treść – z zastrzeżeniem dotyczącym prywatnej kalkulacji – nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Z uwagi na kwestionowanie wysokości uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu R. B. i prawidłowości wyliczenia wysokości szkody w kalkulacji pochodzącej od powoda, Sąd – zgodnie z wnioskiem stron – dopuścił dowód z opinii biegłego. Treść tej opinii nie była kwestionowana przez żadną z nich, a Sąd ocenił ją jako rzetelną, wiarygodną i fachową.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zasada odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej nie była przez nią kwestionowana, stąd też w niniejszych rozważaniach należy zauważyć jedynie, iż jej podstawą faktyczną było zaistnienie kolizji drogowej, w czasie której uszkodzeniu uległ pojazd stanowiący własność R. B., a sprawcą której był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanej.

Przepis art. 822 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Według § 2 tego przepisu, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. W oparciu zaś o § 4 przepisu, uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela określony jest przez zakres odpowiedzialności ubezpieczonego, w granicach sumy gwarancyjnej (tak m.in.: art. 36 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Natomiast odpowiedzialność posiadacza pojazdu w niniejszej sprawie oparta jest o przepis art. 436 k.c. w zw. z art. 415 k.c. Między stronami poza sporem pozostawało, że spełnione zostały wszystkie ustawowe przesłanki wynikające z tych unormowań.

Kwestię sporną w niniejszej sprawie stanowiła wysokość należnego powodowi odszkodowania, tj. kwota jaką zakład ubezpieczeń winien wypłacić likwidując poniesioną przez niego szkodę.

Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń co do zasady jest identyczny jak zakres odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego, który spowodował szkodę. Zgodnie z treścią przepisu art. 361 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (§ 1), a w tych granicach naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2). Naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej (art. 363 § 1 k.c.). Przy tym, świadczenie ubezpieczyciela ma umożliwić poszkodowanemu przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego (tj. naprawienie pojazdu). Odszkodowanie powinno ściśle odpowiadać szkodzie. Nie może być ono niższe niż realny, rynkowy koszt niezbędnej naprawy, gdyż wtedy uszczerbek w majątku poszkodowanego nie zostanie w pełni skompensowany. Powołany przepis art. 363 k.c. wprost wskazuje na uprawnienie poszkodowanego (i obowiązek podmiotu odpowiedzialnego za zdarzenie) przywrócenia rzeczy do stanu sprzed zdarzenia lub żądania kwoty w wysokości odpowiadającej kosztom tego przywrócenia.

Ustalając wysokość odszkodowania, w tym w przypadku szkód komunikacyjnych, należy mieć na uwadze, że obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać. Jeśli zatem pojazd nie został naprawiony – koszty naprawy mogą być ustalone hipotetycznie, przy uwzględnieniu normalnych cen części, materiałów i robocizny stosowanych w obrocie. Świadczenie tak ustalone daje poszkodowanemu realną możliwość poprawnego naprawienia pojazdu – zaś suwerenną decyzją poszkodowanego jest, czy z tej możliwości skorzysta, a jeśli tak – to jaki standard naprawy ostatecznie wybierze i czy będzie to naprawa częściowa, czy całkowita. Jednocześnie, zakład (towarzystwo) ubezpieczeń odpowiada tylko w granicach normalnych następstw zdarzenia; oznacza to w szczególności, że odszkodowanie obejmuje tylko te koszty naprawy, które mieszczą się w zwykłych, ekonomicznie uzasadnionych, stosowanych na lokalnym rynku cenach tego rodzaju usług. Jednocześnie należy podkreślić, że poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwać takiego sposobu naprawy, który będzie najtańszy (tj. najkorzystniejszy dla sprawcy i ubezpieczyciela), lecz może skorzystać z każdej z dostępnych na rynku możliwości naprawy pojazdu, pod tym jedynie warunkiem, że zakres i standard naprawy uzasadniony jest ekonomicznie, a koszt naprawy nie będzie przekraczał normalnej wartości napraw o takim zakresie i standardzie. Stąd też, nie jest objęty odszkodowaniem koszt naprawy nieuzasadnionej ekonomicznie, podnoszącej standard pojazdu w stosunku do stanu sprzed wypadku albo o koszcie w sposób nieuzasadniony znacznie przewyższającym wartość porównywalnej naprawy w pozostałych warsztatach i autoryzowanych serwisach (porównaj: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 roku, sygn. akt III CZP 32/03, OSNC 2004/4/51).

Ustalając wysokość należnego powodowi odszkodowania, Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego K. K., uznając ją za w pełni przydatną i miarodajną dla czynienia ustaleń w zakresie kosztów naprawy pojazdu powoda. Za taką oceną opinii przemawiała zdaniem Sądu jej rzeczowość, rzetelność oraz logiczne uzasadnienie zawartych w opinii wniosków. Biegły przeprowadził wycenę naprawy za pomocą programu A., uwzględniając obok kosztów części, także koszty pracy. Koszt naprawy pojazdu poszkodowanego został oszacowany przez biegłego na kwotę 4.190,49 zł brutto. Kwota należnego powodowi odszkodowania uwzględniała koszty naprawy pojazdu przy użyciu części oryginalnych oznaczonych symbolem O. W swojej opinii biegły jednoznacznie stwierdził, że jedynie zastosowanie do naprawy części

oryginalnych (producenta pojazdu), posiadających tę samą specyfikację materiałową, standardy produkcyjne i jakość części

i materiały użyte do montażu pojazdu (komponenty), pozwalają na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody, z zachowaniem określonych przez producenta standardów

i bezpieczeństwa eksploatacji. Wymaga podkreślenia, że części zamienne o porównywalnej jakości oznaczone symbolem Q, a także pozostałe zamienniki nie muszą i – za biegłym

– z reguły nie posiadają wszystkich atrybutów komponentów (części oryginalnych), co powoduje, że ich zamontowanie w miejsce dotychczas zastosowanych części oryginalnych, nie przywróci pojazdu do stanu sprzed szkody. Uznając opinię biegłego za całkowicie przydatną dla ustalenia okoliczności istotnych w sprawie, Sąd przyjął również dla ustalenia kosztu uzasadnionej naprawy pojazdu koszt usług związanych z tą naprawą. W szczególności Sąd miał na uwadze, że koszty tych usług zostały obliczone według stawek średnich stosowanych w zakładach naprawczych, a obowiązujących na terenie województwa (...) w pierwszym półroczu 2014 roku, odpowiadających realnemu, rynkowemu kosztowi tego rodzaju naprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd – na podstawie wniosków opinii biegłego – przyjął kwotę 4.190,49 zł brutto jako uzasadniony koszt naprawy pojazdu uszkodzonego w związku ze zdarzeniem z dnia 25 stycznia 2014 roku.

W konsekwencji, wobec uwzględnienia faktu wypłaty na rzecz powoda na etapie przedsądowym kwoty 1.492,90 zł, należne mu odszkodowanie wynosi 2.697,59 zł, którą to kwotę należało zasądzić wobec złożenia przez powoda oświadczenia o rozszerzeniu żądania pozwu (k. 120).

Wobec ustalenia, iż odszkodowanie wypłacone powodowi przez pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego było niepełne, Sąd uznał że koszt ustalenia wysokości odszkodowania należnego poszkodowanemu, tj. w kwocie 369,00 zł tytułem opinii prywatnej, stanowi uzasadniony wydatek powoda, pozostający w związku ze zdarzeniem z dnia 25 stycznia 2014 roku, którego powstanie było następstwem postawy pozwanej. W ocenie Sądu, poniesienie przez powoda, w okolicznościach niniejszej sprawy, kosztów opinii prywatnej pozostaje w normalnym związku przyczynowym z zaistniałą kolizją drogową i jako takie stanowi element szkody. Przeprowadzenie powyższej opinii było celowe w ustaleniu należnego odszkodowania i pozwalało na zweryfikowanie prawidłowości ustalenia przez zakład ubezpieczeń tej wysokości. Wymaga podkreślenia, że pozwana, która prowadzi profesjonalną działalność ubezpieczeniową i występuje w wielu procesach sądowych kończących się zasądzeniem od niej należności odszkodowawczych wyższych aniżeli przyznanych przez nią w toku postępowania likwidacyjnego, powinna zdawać sobie sprawę

z tego, że każdorazowo to na niej spoczywa rzetelne ustalenie wysokości należnych odszkodowań, zaś ich zaniżenie implikuje konieczność poniesienia kosztów weryfikacji jej ustaleń przez poszkodowanych.

Wobec powyższego, Sąd uznał żądanie za uzasadnione w całości, tj. co do kwoty 3.066,59 zł (2.697,59 zł + 369,00 zł).

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152). Jako że roszczenie odsetkowe powoda, także co do początkowej daty jego naliczania, nie było kwestionowane, Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem pozwu, jako mieszczące się w okresie wymagalności roszczenia, począwszy od upływu 30 – dniowego terminu likwidacji szkody od momentu jej zgłoszenia pozwanej, co nastąpiło w dniu 23 kwietnia 2014 roku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając je w całości od pozwanej przegrywającej spór. Na koszty procesu powoda, w łącznej kwocie 1.171,00 zł, złożyły się opłata od pozwu w kwocie 129,00 zł, opłata od rozszerzonego pozwu w kwocie 25,00 zł, wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 600,00 zł, ustalone w oparciu o § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 461 – j.t.), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz wykorzystana zaliczka na wynagrodzenie biegłego sądowego w kwocie 400,00 zł.

Stosując przyjętą zasadę rozliczenia kosztów procesu, w punkcie 2. sentencji wyroku orzeczono o obowiązku zwrotu przez pozwaną na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. kwoty w wysokości 440,84 zł tytułem wydatków na sporządzenie opinii przez biegłego sądowego, które były tymczasowo pokryte ze środków tej jednostki.

SSR Grzegorz Korfanty